

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Zieleniecki Podsekretarz Stanu MRPiPS</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marek Bucior Zastępca Dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych</p>	<p>Data sporządzenia 15 czerwca 2016 r.</p> <p>Źródło: inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac UD 34</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Z art. 87 ust. 7 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz.121, z późn.zm.) wynika, że należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat, jednakże bieg powyższego terminu rozpoczyna się dopiero od dnia uprawomocnienia się decyzji ustalającej te należności.

W konsekwencji organ rentowy nie jest ograniczony jakimkolwiek terminem do wydania decyzji zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Istnieje uzasadniona konieczność wskazania okresu, w którym byłoby możliwe wydanie decyzji umożliwiającej dochodzenie nienależnie pobranego świadczenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się nowelizację ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych polegającą na dodaniu ust. 7a do art. 84, regulującego instytucję przedawniania w zakresie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w ten sposób, że decyzja zobowiązująca do zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych nie może być wydana później niż w terminie 5 lat od ostatniego dnia okresu, za który pobrano nienależne świadczenie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak informacji o podobnym problemie

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
ubezpieczeni	Ok. 14,8 mln ubezpieczonych w ZUS i ok. 1,4 mln ubezpieczonych w KRUS	http://www.psz.zus.pl/ http://www.krus.gov.pl/krus/krus-w-liczbach/zestawienie-liczby-swadczeniobiorcow-krus-i-osob-objetych-ubezpieczeniem-spolecznym-rolnikow-w-latach-1991-2014/	ochrona pewności i stabilności porządku prawnego oraz wykluczenie roszczeń organu rentowego
świadczeniobiorcy	Ok. 7,2 mln emerytów i rencistów z ZUS i 1,2 mln z KRUS oraz ok. 14,8 mln ubezpieczonych w ZUS i 1,4 mln ubezpieczonych w KRUS, uprawnionych do świadczeń	http://www.psz.zus.pl/	ochrona pewności i stabilności porządku prawnego oraz wykluczenie roszczeń organu rentowego
ZUS/KRUS	1		regulacja zasad postępowania w stosunku do dochodzenia należności
FUS/KRUS	1		nieznaczne zmniejszenie

			wpływów z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979, z późn. zm.).

Projekt został przedstawiony do zaopiniowania, w trybie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881) i ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029) następującym partnerom społecznym:

- 1) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) Forum Związków Zawodowych;
- 4) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) Konfederacji „Lewiatan”;
- 6) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 7) Związkowi Pracodawców – Business Centre Club;
- 8) Radzie Dialogu Społecznego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Na podstawie danych jednostkowych dotyczących świadczeń krótkoterminowych pozyskanych z aplikacji źródłowej oraz zapisów w rejestrach nadpłat prowadzonych przez oddziały ZUS w zakresie świadczeń długoterminowych stwierdzono, że w 2015 roku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) w zakresie świadczeń krótkoterminowych 507 decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń zostało wydanych w terminie powyżej 5 lat od ostatniego dnia nienależnie pobranego świadczenia (tj. 5,1 % ogółu decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń krótkoterminowych) na kwotę 1,2 mln zł (tj. 3,7% ogólnej kwoty nienależnie pobranych świadczeń krótkoterminowych); 2) w zakresie świadczeń długoterminowych udział takich decyzji jest znikomy i nie stanowi nawet 0,5 % ogółu decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń długoterminowych.

	<p>Natomiast Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał w 2015 r. ok. 220 decyzji o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń krótkoterminowych w terminie powyżej 5 lat od ostatniego dnia nienależnie pobranego świadczenia, na kwotę ok. 200 tys. zł. Natomiast liczba decyzji wydawanych w terminie powyżej 5 lat i dotyczących zwrotu nienależnie pobranych świadczeń emerytalno-rentowych nie przekracza 0,5% ogółu wydawanych decyzji.</p> <p>Jak wynika z powyższych danych proponowane ograniczenie okresu na wydanie decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia do 5 lat od ostatniego dnia nienależnie pobranego świadczenia nie będzie miało znaczącego wpływu na kwotę dochodów uzyskiwanych z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	ochrona pewności i stabilności porządku prawnego oraz wykluczenie roszczeń organu rentowego						
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

× nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu

10. Wpływ na pozostałe obszary środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: demografia
 mienie państwowe informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Brak wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

- raport z konsultacji publicznych oraz opiniowania projektu.